

[Pradžia](#) > ... > [Nagrinėjimas Teisme](#) > [Civilinės Bylos](#) > [Kurios Šalies Teismas Kompetentingas?](#) > Northern Ireland

Kurios šalies teismas kompetentingas?

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

Šiaurės Airija

1 Ar turėčiau kreiptis į bendrosios kompetencijos civilinių bylų teismą, ar į specializuotą teismą (pavyzdžiui, darbo teismą?)

Dauguma civilinių ir komercinių bylų nagrinėjamos Šiaurės Airijos Aukštajame teisme arba grafysčių teismuose. Jurisdikciją kai kuriose civilinėse bylose, pavyzdžiui, dėl nedidelių skolų išieškojimo, taip pat šeimos ir vidaus bylų, turi magistratų teismai.

Istatymais nustatyti specialiosios jurisdikcijos teismai nagrinėja įvairius klausimus, pavyzdžiui, imigracijos, mokesčių, psichinės sveikatos, socialinių išmokų ir transporto klausimus. Kai kurie teismai turi jurisdikciją visoje Jungtinėje Karalystėje ir informacija apie juos pateikiama Šiaurės Airijos bendrosios ir specialiosios jurisdikcijos teismų tarnybos interneto svetainėje. Kiti teismai, pavyzdžiui, Diskriminacijos bylų teismas ir darbo bylų teismai, nagrinėjantys kai kurias darbo bylas, turi jurisdikciją tik Šiaurės Airijoje.

Neretai jurisdikcijos klausimas nėra paprastas. Todėl visada patartina prieš keliant bylą teisme pasitarti su teisininku.

2 Kai byla teisinga bendrosios kompetencijos civilinių bylų teismams (t. y. tokias bylas nagrinėti kompetentingiems teismams), kaip žinoti, į kurią teismą kreiptis?

2.1 Ar bendrosios kompetencijos civilinių bylų teismai skirstomi į žemesnės ir aukštesnės instancijos teismus (pavyzdžiui, apylinkės teismai priskiriami prie žemesnės, o apygardos teismai – prie aukštesnės instancijos teismų) ir jeigu taip, kuris iš jų kompetentingas nagrinėti mano bylą?

Reikėtų visada pasitarti su teisininku dėl to, į kurią teismą kreiptis ir kuriame kelti bylą.

Jeigu jūsų ieškinio suma neviršija 30 000 GBP ir tai yra ieškinyje dėl žalos atlyginimo dėl aplaidumo arba sutarties pažeidimo, byla turėtų būti keliama grafystės teisme, nebent teisininkas suteikia kitokią konsultaciją. Jeigu ieškinio suma viršija 30 000 GBP, turi būti kreipiamasi į Aukštąjį teismą.

Kai kurie ne didesni nei 3 000 GBP ieškiniai gali būti nagrinėjami grafystės teisme pagal ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūrą, kuri yra paprastas ir neformalus ginčų sprendimo būdas, kai dažnai neprireikia advokato pagalbos. Informacija apie ieškinius dėl nedidelių sumų pateikiama informaciniame lankstinuke Šiaurės Airijos bendrosios ir specialiosios jurisdikcijos teismų tarnybos interneto svetainėje.

Šeimos bylos gali būti nagrinėjamos magistratų teisme, grafystės teisme arba Aukštajame teisme, atsižvelgiant į bylos pobūdį.

2.2 Teritorinis teisingumas (byla teisinga miesto A ar miesto B teismui?)

2.2.1 Bendroji teritorinio teisingumo taisyklė

Magistratų teismai ir grafystės teismai įgyvendina jurisdikciją visoje Šiaurės Airijoje. Paprastai šių teismų veiklos teritorija nustatoma pagal tris administracinio teismo skyrius. Administracinių teismų suskirstymo vadovą galima parsisiųsti iš NICTS interneto svetainės adresu

<http://www.courtsni.gov.uk/en-GB/Documents/Single%20Jurisdiction%20Internet%20Info%20Agreed.pdf>

Aukštasis teismas įgyvendina jurisdikciją visoje Šiaurės Airijoje.

2.2.2 Bendrosios taisyklės išimtys

2.2.2.1 Kada galiu pasirinkti, į kurį teismą kreiptis: į atsakovo gyvenamosios vietos teismą (pagal bendrąją taisyklę nustatytą teismą) ar kitą teismą?

Paprastai byla turėtų būti keliama teisme, kurio veiklos teritorijoje gyvena arba vykdo veiklą atsakovas, arba teisme, kurio veiklos teritorijoje buvo padaryti veiksmai, dėl kurių yra iškelta byla (nors techniškai byla gali būti keliama bet kuriame skyriuje).

Bylos dėl sutarčių teismo vieta priklauso nuo sutarties pobūdžio. Pavyzdžiui, ginčas dėl darbo sutarties gali priklausyti grafystės teismo jurisdikcijai arba Darbo bylų teismo jurisdikcijai.

Šeimos bylas, pavyzdžiui, susijusias su tėvų pareigomis, nagrinėja magistratų teismas, grafystės teismas arba Aukštasis teismas, atsižvelgiant į bylos pobūdį.

Bylos dėl deliktų nagrinėjamos pagal bendrą jurisdikcijos taisyklę, kaip ir civiliniai ieškiniai baudžiamosiose bylose. Vis dėlto yra ir žalos atlyginimo nukentėjusiesiems nuo nusikaltimų schema, apie kurią daugiau informacijos pateikiama Žalos atlyginimo tarnybų interneto svetainėje (žr. toliau pateiktą nuorodą).

2.2.2.2 Kada turiu kreiptis ne į atsakovo gyvenamosios vietos teismą (pagal bendrąją taisyklę nustatytą teismą), o į kitą teismą?

Tokio reikalavimo nėra. Byla gali būti iškelta administracinio teismo skyriuje, neatsižvelgiant į dalyką (nors apskritai byla keliama tame skyriuje, kurio veiklos teritorijoje gyvena arba vykdo veiklą atsakovas arba kurio veiklos teritorijoje padarytas veiksmas, dėl kurio iškelta byla).

2.2.2.3 Ar šalys gali pasirinkti teismą, kuris paprastai nebūtų kompetentingas nagrinėti bylą?

Šalys negali teismui suteikti jurisdikcijos.

3 Kai byla teisinga specializuotiems teismams, kaip sužinoti, į kurį teismą reikėtų kreiptis?

Informacija apie specialiosios jurisdikcijos teismus, kurių jurisdikcija apima visą Jungtinę Karalystę, pateikiama Anglijos ir Velso teismo tarnybos ir Teisingumo ministerijos interneto svetainėje.

Informacija apie bendrosios jurisdikcijos teismų ir daugumą specialiosios jurisdikcijos teismų Šiaurės Airijoje pateikiama informaciniame lankstinuke Šiaurės Airijos bendrosios ir specialiosios jurisdikcijos teismų tarnybos interneto svetainėje.

Informacija apie darbo bylų teismų ir Diskriminacijos bylų teismo jurisdikciją pateikiama darbo bylų teismų ir Diskriminacijos bylų teismo interneto svetainėje.

Susijusios nuorodos

[Šiaurės Airijos bendrosios ir specialiosios jurisdikcijos teismų tarnyba](#)

[Teismai](#) (Jos Didenybės teismų tarnyba: Anglija ir Velsas)

[Specialiosios jurisdikcijos teismai](#) (Teisingumo ministerija)

■ Paskutinis naujinimas: 14/09/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismo tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.